

Liite 1. HUSin henkilöstöä koskeva tartuntatautilain soveltaminen

Tämä ohje koskee HUS-yhtymässä palvelussuhteessa olevia työntekijöitä, jotka ovat virassa tai työsopimussuhteessa.

Johtajaylilääkärin ohjeessa ja sen liitteissä kuvattu toimintatapa aloitetaan HUSiin palvelussuhteeseen tulevien osalta 1.3.2018 lähtien. Työntekijöillä on oltava tartuntatautilain 48 pykälän mukaisesti joko **rokotuksen tai sairastetun taudin antama suoja**. Työnantaja voi käyttää vain erityisestä syystä rokottamatonta henkilöstöä asiakas- ja potilastiloissa, joissa hoidetaan tartuntatautien vakaville seuraamuksille alttiita potilaita tai asiakkaita. HUSissa tällaisia tiloja ovat kaikki asiakas- ja potilastilat sekä sairaan- ja potilaskuljetus. Vaatimus koskee ko. tiloissa pääsääntöisesti tai toistuvasti työskenteleviä.

Rokotukset ovat vapaaehtoisia. Erityisenä syynä rokottamattoman henkilön käyttöön voi olla esimerkiksi se, ettei käytettävissä ole muuta ammattitaitoista henkilökuntaa, yliherkkyys rokotteelle, muu rokotettavan ominaisuus tai uusi työntekijä on saatava nopeasti töihin.

Lisäksi vaaditaan tartuntatautilain 55 ja 56 pykälien mukainen terveydentilan selvitys **keuhkotuberkuloosista ja salmonellasta**. Tuberkuloosiselvitys koskee terveydenhuollon toimintayksiköissä työskenteleviä. HUSissa terveydenhuollon toimintayksiköitä ovat sairaalat ja avohoitoyksiköt. Salmonellaselvitys koskee elintarviketyöntekijöitä. HUSissa elintarviketyötä tehdään HUS Runkopalveluiden potilas- ja henkilöstöruokailussa.

Työntekijä täyttää **ennen työsuhteen alkua** tartuntatautikyselyn itsearviointilomakkeen (Liite 4a), joka löytyy ”Tervetuloa HUSiin” -kurssilta Moodlesta. Työntekijä täyttää **ensimmäisenä työpäivänä** tartuntatautikyselyn (TARTAU) HUS-riskit-ohjelmassa. Oireinen työntekijä ei saa aloittaa tai jatkaa työskentelyään ennen oireiden syyn selvittämistä. HUS-riskit-ohjelma tuottaa kyselyvastausten perusteella tartuntatautiselvityksen (Liite 5), jonka työntekijä lähettää HUS-riskit-ohjelmassa luvan annettuaan esihenkilölleen. Tartuntatautiselvityksen antaminen on vapaaehtoista, mutta mikäli työntekijä ei halua antaa sitä esihenkilölle **kahden viikon kuluessa**, työntekeä ei voi jatkaa niissä töissä, joissa vaaditaan tartuntatautilain mukainen selvitys. Tällöin esihenkilö päättää jatkotoimenpiteistä.

HUSissa palvelussuhteessa olevien työntekijöiden tartuntatauteihin liittyvät terveystarkastukset ja rokotukset hoidetaan HUS Työterveydessä. Mikäli kyselyvastausten perusteella työntekijän tilanne vaatii tartuntatautilain mukaisia toimenpiteitä tai lisäselvittelyä, HUS-riskit-ohjelman tartuntatautikyselyn tiedot siirtyvät työntekijän luvalla HUS Työterveyteen ja työntekijän on oltava viipymättä sinne yhteydessä. Työterveyshuollossa tehdään tarvittavat toimenpiteet ja täydennetään tiedot HUS-riskit-ohjelmaan. Täydennettyjen tietojen perusteella ohjelma tuottaa tartuntatautiselvityksen (Liite 5), joka siirtyy työntekijälle. Työntekijä välittää sen edelleen esihenkilölleen ja voi tulostaa sen myös itselleen.

Tartuntatautiselvityksen antaminen on vapaaehtoista, mutta mikäli työntekijä ei halua antaa sitä esihenkilölle tai mikäli työntekijä ei ole tartuntatautilain mukaan sopiva kyseiseen tehtävään, tulee työnantajan ensisijaisesti tarjota työntekijälle hänen työsopimuksensa mukaista

sellaista työtä, jota voi tehdä ilman tartuntatautiriskiä. Mikäli tällaista työtä tai muuta työtä ei löydy, työnantaja arvioi jatkotoimenpiteet.

Työhöntulotarkastukset tehdään HUSin entisten käytäntöjen mukaisesti ja niistä annetaan sopivuuslausunto. Sopivuuslausunnossa todetaan, että työntekijä esittää työnantajalle erillisen tartuntatautiselvityksen.

Tartuntatautilain edellyttämät rokotukset tai taudin antama suoja	
Tuhkarokko	<ul style="list-style-type: none"> • MPR (tuhkarokko, sikotauti ja vihurirokko) -rokotus tai tuhkarokko-rokotus. • Rokotukset tuhkarokkoa vastaan aloitettiin vuonna 1975 ja MPR-rokotukset neuvoloissa vuonna 1982. Ennen vuotta 1965 syntyneet tulkitaan tuhkarokon sairastaneiksi. • Suoja tuhkarokkoa vastaan on syntynyt, mikäli on sairastanut taudin tai saanut 2 x rokotuksen (MPR- tai tuhkarokkorokote). • Rokotussuoja täydennetään, jos työntekijä ei ole sairastanut tuhkarokkoa, ei ole saanut yhtään rokotetta tai on saanut vain yhden rokotteen tuhkarokkoa vastaan.
Vesirokko	<ul style="list-style-type: none"> • Suomalaisista noin 95 % on sairastanut vesirokon 12 ikävuoteen mennessä. • Vesirokkorokotetta on tarjottu kansallisessa rokotusohjelmassa kaikille 1.1.2006 tai sen jälkeen syntyneille, jotka eivät ole sairastaneet vesirokkoa. • Suoja vesirokkoa vastaan on syntynyt, mikäli on sairastanut taudin tai saanut 2 x rokotuksen. • Rokotussuoja täydennetään, mikäli työntekijä ei ole sairastanut vesirokkoa, ei ole saanut yhtään rokotetta tai on saanut vain yhden rokotteen vesirokkoa vastaan.
Kausi-influenssa	<ul style="list-style-type: none"> • Kausi-influenssarokotus vuosittain; uusitaan joka syksy ennen influenssakauden alkua. • Sairastettu tauti ei anna suojaa seuraavalle tai kuluvalle kaudelle.
Hinkuyskä	<ul style="list-style-type: none"> • Jos työskentelee pääsääntöisesti tiloissa, joissa hoidetaan alle 1-vuotiaita lapsia (kaikki Uuden lastensairaalan potilaita hoitavat yksiköt, kaikki lasten päivystykset ja lasten osastot muissa HUS-sairaaloissa, synnytysosastot ja synnyttäneiden yksiköt, perhepesähotelli). • dtap-rokote: suoja kurkkumätää, jäykkäkouristusta ja hinkuyskää (difteria, tetanus ja pertussis) vastaan, erillistä hinkuyskärokotetta ei ole toistaiseksi saatavilla. • dtap-rokote hinkuyskää vastaan uusitaan 5 vuoden välein. • dtap-rokote annetaan vasta, kun edellisestä dT-rokotuksesta (kurkkumätä-jäykkäkouristus) on kulunut 2 vuotta.

Tartuntatautilain edellyttämät terveydentilan selvitykset

Tuberku- loosi	<p>Tuberkuloosikysely toteutetaan</p> <ul style="list-style-type: none"> • uuden työsuhteen alkaessa, jos edellisestä on kulunut yli 2 vuotta • työsuhteen aikana, jos työntekijä on altistunut tartuntavaaralliselle tuberkuloositapaukselle. <p>Keuhkoröntgenkuva otetaan <u>aina, jos</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • on tuberkuloosiin viittaavia oireita. <p>Keuhkoröntgenkuva otetaan <u>oireettomilta vain, jos</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • on aiemmin sairastanut tuberkuloosin. • on altistunut tartuntavaaralliselle tuberkuloositapaukselle. • on työskennellyt terveydenhuollossa tai ollut potilaana yhtäjaksoisesti vähintään 3 kuukautta THL:n maalistan tuberkuloosin riskimaassa. • on syntynyt THL:n maalistan tuberkuloosin riskimaassa. • on asunut vähintään 12 kuukautta THL:n maalistan tuberkuloosin riskimaassa. • oireettomalta työntekijältä ei tarvitse uusia keuhkoröntgenkuvaa uuden työsuhteen alkaessa 2 vuoden välein, vaan tuberkuloosikysely riittää ja mikäli tulisi oireita esille, otetaan keuhkoröntgenkuva. <p>Annetaan työntekijälle informaatiota tuberkuloosin oireista ja ohjataan olemaan viipymättä yhteydessä työterveyshuoltoon, mikäli kyseisiä oireita ilmaantuu.</p>
Salmonella	<p>Kaikille elintarviketyöhön tuleville tehdään oirekysely ja annetaan informaatiota elintarviketyön hyvistä hygieniakäytännöistä. Jos elintarviketyöntekijällä on parhaillaan tai hänellä on ollut edeltävän kuukauden aikana ripulitauti, otetaan F-BaktNhO (22405).</p> <p>Lisäksi ohjataan olemaan viipymättä yhteydessä terveydenhuoltoon, mikäli ilmaantuu ripulitauti tai esim. perheenjäsenellä todetaan salmonellatartunta tai kuumeinen ripulitauti, ks. toimenpideohje THL:n verkkosivuilta.</p> <p>Vastasyntyneiden osastoilla ja äidinmaitokeskuksissa työskenteleviltä ja oireettomilta työntekijöiltä matkan jälkeen on poistunut vaatimus rutiininomaisesta ulosteen salmonellaviljelystä.</p>

Muuta huomioitavaa

Muut työnantajan vaatimat tai tarjoamat rokotteet sekä veritapaturmaohjeet ja muut tartuntatauteja koskevat ohjeet, ks. HUSin intranetistä ”[Henkilöstöä koskevat infektio-ohjeet](#)” sekä ”[Veritapaturmaohjeet](#)”.

Työntekijöille sattuneista biologisista altistumisista ilmoitetaan HUS-riskit-ohjelman kautta.